

Samenvatting

Het college van B&W stelt de Jaarverantwoording Kinderopvang Gemeenten 2020 vast. Hierin legt de gemeente verantwoording af over de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang. Deze taken worden uitgevoerd door de GGD. De kinderopvang bestaat uit: kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en voorzieningen voor gastouderopvang.

Door de Coronamaatregelen kon de gemeente haar wettelijke taken op het gebied van kinderopvang niet volledig uitvoeren en is de verantwoording door de inspectie daarop aangepast. Ook heeft de gemeente met de GGD een plan opgesteld over het uitvoeren van inspecties tijdens de Coronamaatregelen. Door de Coronamaatregelen zijn er in 2020 minder inspecties uitgevoerd dan wettelijk verplicht is. De inspecties die in 2020 niet zijn uitgevoerd, hebben in 2021 de prioriteit.

Beslispunten

1. De "Jaarverantwoording Kinderopvang Gemeenten 2020" vaststellen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 8 juni 2021:

Conform.

1. Aanleiding

In de Wet Kinderopvang en de bijbehorende Regeling Wet Kinderopvang wordt bepaald dat de door het College vastgestelde Jaarverantwoording jaarlijks voor 1 juli dient te worden verstrekt aan de Inspectie van het Onderwijs.

De kinderopvang bestaat uit: Kinderdagverblijven (KDV), Buitenschoolse opvang (BSO), Gastouderbureaus (GOB) en Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO).

Er is verantwoording afgelegd over: 1) Registervoering; 2) Tijdig afgehandelde aanvragen voor nieuwe locaties en gastouders; 3) De uitvoering van inspecties; 4) Handhaving.

Conform een door het Ministerie vastgesteld model wordt verslag gedaan over de juistheid van de Maastrichtse gegevens in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK), de tijdigheid van het afhandelen van nieuwe aanvragen van locaties kinderopvang en gastouders, het aantal geïnspecteerde kinderopvanginstellingen, overtredingen van de Wet kinderopvang en het aantal handhavingsacties.

Daarnaast wordt voor 2020 extra verslag gedaan over de gevolgen van de Coronamaatregelen en de lockdowns op de uitvoering van de inspecties en de handhaving hierop. In 2020 wordt er aanvullend verslag gedaan over de keuzes en afspraken die gemeenten hebben gemaakt, en de onderbouwing daarvan.

2. Context

- Landelijke Wet- en regelgeving:
  - o Wet kinderopvang;
  - o Besluit kwaliteit kinderopvang;
  - o Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie;
  - o Regeling Wet kinderopvang;
  - o Beleidsregels toezichthouder kinderopvang;
  - o Wet revitalisering generiek toezicht.
- Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang gemeente Maastricht (vastgesteld door het College in 2018);
- Collegebesluit Interbestuurlijk Toezicht: (vastgesteld door het College in 2015). Herin is opgenomen dat het College het Rijk en de Raak voorziet van systematische toezichtinformatie over de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen Peuterspeelzalen. Deze Wet is ingaande 1 januari 2018 overgegaan naar de Wet Kinderopvang. Omdat vanaf 1 januari 2019 de Toezichtinformatie Kinderopvang niet meer wordt gepubliceerd op

<http://www.waarstaatjegemeente.nl> wordt de Toezichtinformatie gepubliceerd op de gemeentelijke webpagina.

Het is een wettelijke verplichting om conform het door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vastgesteld model verslag te doen over het gemeentelijk toezicht op de kinderopvangorganisaties. De gemeente dient de, door het College vastgestelde Jaarverantwoording Kinderopvang, jaarlijks uiterlijk op 1 juli te verstrekken aan de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie van het Onderwijs is door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen om interbestuurlijk toezicht uit te oefenen en de manier waarop gemeenten invulling geven aan hun wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving in de kinderopvang. De informatie wordt automatisch gegenereerd uit het Landelijk Register Kinderopvang en het landelijke datasysteem voor de inspecties waarop ook de GGD is aangesloten, de Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte (GIR).

De periode waarover verantwoording wordt afgelegd betreft voor de registervoering en het aantal inspecties (uitvoeren van alle jaarlijkse inspecties) 1 januari 2020 t/m 31 december 2020. Voor het tijdig afhandelen van aanvragen, tekortkomingen en ingezette handhavingstrajecten hanteert het Rijk de periode 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2020.

De GGD inspecteert op alle eisen die Wettelijk verplicht zijn (Wet Kinderopvang). Verder worden alle locaties die zijn aangemerkt als VVE gecertificeerde voorschoolse voorziening, naast de wettelijke eisen, geïnspecteerd op de daaraan verbonden gemeentelijke keuringseisen voorschoolse educatie. Dit beslaat een breed spectrum. Een paar voorbeelden van wettelijk verplichte eisen zijn: de pedagogische praktijk, het mentorschap, inzet van VVE beroepskrachten, VVE- en taalcertificaten, inschrijving in het personenregister kinderopvang, het pedagogisch beleidsplan en het beleid veiligheid en gezondheid.

De gemeentelijke keuringseisen voorzien o.a. in het aanbod voorschoolse educatie voor de gemeente Maastricht, hoe de pedagogisch medewerkers met de voorbereidings- en evaluatietijd, oudercontactmomenten en overlegmomenten binnen het IK C dienen om te gaan en het hanteren van een kindvolgsysteem.

Wanneer één of meerdere aspecten niet in orde zijn, wordt door de GGD een advies tot handhaving gegeven. De gemeente heeft in haar handhavingsbeleid aangegeven hoe gehandhaafd wordt. Het

doel van de handhaving is erop gericht om ervoor te zorgen dat de locatie binnen een bepaalde termijn aan de wettelijke eisen, en indien van toepassing, de gemeentelijke keuringseisen voldoet.

Op één locatie kunnen meerdere overtredingen geconstateerd zijn, die resulteren in één advies tot handhaving per rapport per locatie. Het aantal adviezen tot handhaving wordt per locatie geteld.

Belangrijke begrippen en afkortingen

Landelijk Register Kinderopvang (LRK):

Alle kinderopvangorganisaties, inclusief gastouders dienen geregistreerd te zijn in het Landelijk Register Kinderopvang.

Toezicht:

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang. De gemeente heeft de directeur publieke gezondheidszorg van de GGD aangewezen als toezichthouder kinderopvang zoals bedoeld in artikel 1.61 van de Wet Kinderopvang.

Handhaving:

Als een voorziening de Wet overtreedt moet de gemeente handhaven.

Op welke wijze de gemeente handhaaft is vastgelegd in haar handhavingsbeleid. In de meeste gevallen volstaat een schriftelijke aanwijzing, waarin de ondernemer wordt gemaand de geconstateerde overtreding voor een gestelde datum te herstellen. Bij herhaalde overtredingen en/of verzwarende omstandigheden wordt een bestuurlijke boete opgelegd.

Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte (GIR):

Dit is de database waarin de GGD haar rapporten opmaakt en bewaart. De gemeente heeft een ICT-module waarmee de handhaving is gekoppeld aan dit systeem, zodat het Rijk op een eenvoudige manier kan controleren of bij adviezen tot handhaving door de GGD ook een handhavingsactie vanuit de gemeente volgt.

3. Gewenste situatie

De uitbraak van het Coronavirus en de daarmee gepaard gaande maatregelen hebben invloed (gehad) op de uitvoering van de wettelijke taken kinderopvang door gemeenten.

De GGD heeft het toezicht voor 2020 gebaseerd op de Denklijn Toezicht en Handhaving tijdens Corona fase 3 en Werkwijze Toezicht Kinderopvang i.v.m. het Coronavirus d.d. 11 juni 2020. Zowel de uitvoering van het toezicht en het bepalen van de prioriteitsvolgorde zijn daarop gebaseerd. Daarbij is rekening gehouden met het risicoprofiel en/of historie van locaties.

In elk geval zijn de volgende inspecties uitgevoerd:

- Onderzoeken voor registratie;
- Incidentele onderzoeken bij gastouders die d.m.v. videogesprek zijn opgenomen;
- Incidentele onderzoeken o.b.v. signalen;
- Nadere onderzoeken;
- Voorzieningen voor gastouders om in elk geval bij alle gemeenten de minimale 5% norm te halen en zover mogelijk ook de extra jaarlijkse onderzoeken;
- Alle onderzoeken bij locaties met een rood of oranje risicoprofiel;
- Alle gastouderbureaus;
- Onderzoeken na registratie.

Tevens is prioriteit gegeven aan bepaalde typen onderzoek (nadere onderzoeken, onderzoeken voor registratie en incidentele onderzoeken n.a.v. wijzigingsverzoeken of signalen). Ook bij de verdeling van toezicht is gelet op kleine houders i.r.t. grotere organisaties. Jaarlijkse onderzoeken bij gastouders en gastouderbureaus hadden prioriteit en zijn conform afspraken uitgevoerd.

De GGD heeft daarna de beschikbare capaciteit evenredig verdeeld over de gemeenten in de regio voor de uitvoering van inspectie bij locaties met een geel en groen risicoprofiel.

De Coronamaatregelen hebben ertoe geleid dat de gemeente haar wettelijke taken op het gebied van kinderopvang niet (volledig) heeft kunnen uitvoeren. Dit werd veroorzaakt doordat er minder capaciteit bij de GGD beschikbaar was en er was gedurende enkele periodes geen toezicht mogelijk tijdens de noodopvang bij de Lockdown periodes.

De Jaarverantwoording Kinderopvang Gemeenten 2020 behandelt de toezichthoudende taak van de gemeente aan de hand van de volgende criteria:

1. Registervoering:

De Maastrichtse gegevens in het Landelijk Register Kinderopvang zijn in 2020 juist, volledig en actueel geweest.

2. Tijdig afgehandelde aanvragen voor nieuwe locaties en gastouders:

Alle aanvragen zijn tijdig afgehandeld.

3. Uitvoering inspecties:

Nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang (VGO)

In het verslagjaar 2020 zijn 100% van de nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd.

Geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang

Wettelijk is de gemeente verplicht om 5% van de geregistreerde Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO) jaarlijks te inspecteren. De gemeente Maastricht heeft ervoor gekozen om jaarlijks 10% van de geregistreerde Voorzieningen voor Gastouderopvang te inspecteren. In 2020 is 38,5% van de geregistreerde Voorzieningen voor Gastouderopvang geïnspecteerd. (42 van de 109 VGO's). In 2020 zijn er meer voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd. Het gaat hierbij om gastouders die eerder buiten de steekproef vielen en waarbij daardoor al langere tijd geen inspectie had plaatsgevonden. Bij de gastouders heeft een "verkorte inspectie" plaatsgevonden. De meeste inspecties hebben in het begin van 2020 plaatsgevonden (voor de Coronamaatregelen).

Geregistreerde- en nieuwe voorzieningen kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus

Ieder geregistreerd kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau, moet jaarlijks worden geïnspecteerd. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaatsvinden.

De GGD heeft in het verslagjaar 2020 37 van de 72 locaties geïnspecteerd. Dat betekent dat 51,4% van de locaties is geïnspecteerd in plaats van 100%.

	Aantal te inspecteren locaties in 2020	Aantal geïnspecteerde locaties in 2020	% geïnspecteerde locaties
Locaties Kinderopvang: Kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus	72	37	51,4%

Nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang	16	16	100%
Geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang (5% inspectie verplicht)	5	42	38,5%
TOTAAL	93	95	

4. Handhaving

In Maastricht zijn op 3 locaties voor 5 overtredingen een herstelaanbod gegeven. Alle overtredingen zijn met het herstelaanbod opgelost waardoor er door de GGD geen advies tot handhaven is gegeven.

Wanneer de GGD-inspecteur tijdens een onderzoek tekortkomingen constateert kan hij de houder in bepaalde gevallen een "herstelaanbod geven". De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkomingen voor afronding van het inspectierapport te herstellen. Dit herstelaanbod is een eerste actie om de tekortkomingen (te doen) herstellen.

Handhavingsacties

De gemeente heeft op alle adviezen tot handhaving een handhavingsactie ingezet of beredeneerd niet gehandhaafd. Het gaat in totaal om 32 overtredingen.

Bij 9 van de 79 van de geregistreerde kinderopvanglocaties (11,4%, die in de periode 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2020 zijn geïnspecteerd, heeft de toezichthouder van de GGD overtredingen geconstateerd.

Bij alle 9 locaties is een advies tot handhaven gegeven.

De Gemeente heeft bij al deze locaties handhaving ingezet of is hier gemotiveerd van afgeweken.

- 29 van de 32 overtredingen zijn na inzet van handhaving opgelost. Daarna werd er weer voldaan aan de wettelijke eisen.

Beredeneerd niet gehandhaafd:

In totaal zijn er 3 overtredingen geconstateerd waarvoor beredeneerd is besloten niet over te gaan tot handhaving.

- Het gaat hier om een fout door de toezichthouder. De in het rapport aangegeven overtredingen waren geen overtreding. Echter was dit rapport al definitief op het moment van de constatering waardoor deze voorwaarden als overtreding in het GIR stonden vermeld. Er is hierna een nieuw rapport door de toezichthouder gemaakt.

Geconcludeerd kan worden dat de gemeente haar handhavingstaak goed heeft uitgevoerd.

De meeste overtredingen hadden betrekking op de voorwaarden rondom voorschoolse educatie zoals eisen met betrekking tot het aantal beroepskrachten op de groep en opleidingsvereisten, de aanwezigheid- en kennis van de actuele risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid en de bevordering van- en parate kennis van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De overige overtredingen hadden betrekking op de eisen aan ruimtes, de voorwaarden met betrekking tot de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en het personenregister kinderopvang, het pedagogisch beleid en de pedagogische praktijk en de eisen aan beroepskrachten.

Benchmarkgegevens

De Jaarverantwoording 2020 bevat geen benchmarkgegevens. De reden hiervoor is dat de gevolgen van de uitbraak van het Coronavirus in 2020 sterke verschillen per regio kenden. Het vergelijken van gegevens van individuele gemeenten met gegevens van gemeenten in dezelfde grootteklasse en gegevens op landelijk niveau is daardoor niet zinvol.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing

8. Financiën

Niet van toepassing

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing

11. Voorstel

1. De “Jaarverantwoording Kinderopvang Gemeenten 2020” vaststellen;

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Ook in 2021 hebben de (gevolgen van de) Coronacrisis ons nog in de greep en deze hebben ook in 2021 hun invloed op de mogelijkheden voor de GGD om kinderopvanglocaties (fysiek) te inspecteren.

De GGD zal de landelijke richtlijnen blijven volgen en de prioriteit zal (blijven) liggen bij het uitvoeren van de wettelijk verplichte inspecties.